

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Via Trium Dierum In Solitudinem Ad Sacrificandum
Domino Exod. 8. Seu Triduana Ven. Cleri Solitudo Et
Animi Collectio Deo Sacra Duce S. P. Ignatio Loyola,
Societatis Jesu Fundatore**

Zech, Michael

Ingolstadii ; Monachii ; Aug. Vindel., 1762

Dies Prima. De generalibus Mediis & Obstaculis nostræ Salutis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60697](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60697)

18 Dies I. Meditatio I. De Vocatione

NB. *Ordinem diei ac divisionem horarum* tibi relinquo, *Timothee*. Optimum erit, si mane horam integram *Meditationi*, & *Semi-horam Considerationi* impendas, & utrumque a prandio facias eodem modo. *Considerationes*, quia longiores, si non absolvantur, servire poterunt pro *Lecti-
one* spirituali.

PRIMA DIES.
HONORIBUS SS. TRINI-
TATIS SACRA.

MEDITATIO I.^{ma}
De Fine, & Beneficio Voca-
tionis ad Statum Sacerdo-
talem.

PRÆPARATIO.

Equidem Creationis Beneficium est
ingens: at exiguum in comparati-
one cum Beneficio *Vocationis* ad Statum
Sacerdotalem; audi enim, *Timothee*,
du-

duobus mecum Punctis considera, 1. *Quantum sit hoc Beneficium,* 2. *Qualis sit finis.*

PUNCTUM I.

Quantum sit hoc Beneficium.

Agnitudo Beneficii metienda est ex magnitudine *Dignitatis*, ad quam eligitur, vocatur, & evehitur Sacerdos; nam majus utique Beneficium Rex confert gregario militi, quem inter Belliduces, inter Proceres, & Consiliarios intimos cum summa secum gubernandi potestate adlegit, quam si cum in grege militum reliquisset? - - -

Jam vero quanta est tua, o Timothee, ad quam te Deus elegit, *Dignitas*? quanta *Potestas*? - - Ut credas, hac de re SS. Patres audi.

Magna, immensa, infinita est Sacerdotis Dignitas. * S. Ephrem. *Dignitas Sacerdotalis omnium bonorum, quae in hominibus sunt, apex, & prima, nobilissimaque membrorum Christi pars est.* ** S. Ignat. Mart. - - *Sacerdos Deus est, & alios*

B 3

effi-

* De Sacerd. ** In ep. ad Smyrn.

*efficit Deos. S. Greg. Nazianz. liceat ad-
dere verissima Cassiani verba : Sacerdos
Dei altissimi, si contempleris omnium donorum
sublimitatem, sublimior es : si discretionem
(excellentiā) Angelorum, discretior es :
solo Creatore tuo inferior es : inferior quo-
ad naturam, par quoad potestatem Ordinis
& Jurisdictionis : ob ordinis potesta-
tem in Mysticum Christi Corpus, seu
Christi fideles, per quam Sacerdos fit
supremus Judex Regum & Principum,
Judex orbis terrarum, Judex in causa
vitæ & mortis æternæ : id quod nec
ulli ex Angelis, nec ipsi Angelorum
Reginæ competit.*

*En, Timothee Sacerdos ! toto Cæ-
lo, terraque Superior es : solo Creatore
tuo inferior es. Imo Deo similis, quis enim
potest peccata dimittere, nisi solus Deus ? *..*

*Præterea ob potestatem in reale & phy-
sicum Christi Corpus, quod quinque
verbis pro libitu producis, conficis,
manducas, Patri divino offers, aliis
que distribuis, Creatori tuo par & simi-
lis es. Certe juxta Apostolum Melchi-
sedech Rex Salem assimilatus est Filio
Dei, quia panem & vinum sacrificavit ;
umbram, ajo, & figuram ; quanto ma-
gis*

• Marc. 2.

gis Sacerdos verum & incruentum peragendo Sacrificium *assimilatus Filio Dei?* imo fit quasi ipse Filius Dei; hinc non in *sua*, sed in *Dei-Hominis Persona* ait: * *Hoc est Corpus meum: Hic est Sanguis meus.*

Jam ultra, quod addam, non habeo, nisi illud Augustini: ** *Super hoc privilegio stupet Cœlum, miratur terra, veretur homo, horret infernus, contremiscit diabolus, & veneratur Angelica Celsitudo.* - -

Noli ergo mirari, Timothee. quod sanctissimi quique, ut S. Antonius Abbas, S. Pachomius, S. Patriarcha Benedictus, S. Franciscus Seraphicus jam Diaconus, ex reverentia, humilitate & sacro horrore ausi non sint *Sacerdotes* fieri: nec mirare, quod S. Ambrosius aures, & S. Evangelista Marcus *** digi-
gitum, quem tamen S. Petrus miraculo statim illi restituit, sibi absciderint, tantum, ne in *Sacerdotes* possent initiari, *super hoc enim privilegio stupet Cœlum, miratur terra, veretur homo &c.* - - -

B 4

Cæ-

* Matth. 26. ** Vide P. Sconville. *** V. Corn. a Lap.

Cæterum Magnitudo hujus Privilegii, Prærogativæ & Beneficii mirum crescit *ex Fine.*

PUNCTUM II.

De Fine Vocationis ad Sacerdotium.

DUplex est Finis : Omnis Pontifex (Sacerdos) *ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum **. En! primus & primarius finis est cultus Dei: *in iis, quæ sunt ad Deum.* Alter & secundarius, ut juvetur proximus: *pro hominibus.* - - O quam sublimis est uterque!

I. *Cultus Dei*, non solum per Horas Canonicas, aliaque preces & functiones Ecclesiasticas eundem more Angelorum juxta finem tuæ Creationis pro viribus *laudando* & *colendo*, sed & per Incruentum Missæ Sacrificium *infinite majorem*, ut Christus fecit, Deo *laudem* & *cultum* exhibendo, quam omnes simul *homines* in terris, omnes simul *Cæ-
lites*

* Ad Hebr.5.

*lites & Angeli in Cælis hætenus exhibuerint, in æternum sint exhibituri, aut exhibere in omnem æternitatem possibile fit, adeo, ut S. Ignatius Martyr * omnem alium Dei honorem & cultum respective velut pro nihilo habeat, solam vero Missam antonomastice Gloriam Domini, Gloriam Domini appellet.*

Vides: ni fallor, Timothee, & luce meridiana clarius vides *sublimitatem & excellentiam tui finis primarii ad cultum Dei promovendum.*

II. Nec minor est *excellencia tui finis secundarii, dum a Deo constitutus es pro hominibus, ut eorum salutem promoveas seu ut Mediator Deum inter & homines, per tuas preces, & maxime per Sacrificia Missæ: seu ut Minister Dei (si Curam animarum habes) pascens oviculas tuas verbo & prædicatione, exemplo, & Sacramentis. - -*

Quid, obsecro, hoc fine *sublimius, per quem Dei Adjutor ** fit Sacerdos? Certe divinorum omnium divinissimum est, Deo cooperari in salutem animarum, notissima est, & verissima S. Dionysii Areop. sententia. - -*

Sed perge, & ulterius, si potes, magnitudinem Beneficii, seu tuæ ad

B 5 Statum

* Ep. ad Ephes. ** 1. Corinth. 3.

Statum Sacerdotalem *Vocationis* metire ex unica *tua Personæ*, cui illud obvenit, circumstantia; de te enim verissimum est, quod Scriptura de Aaron *Sacerdote* honorificentissime memorat: *Elegit ipsum ab omni vivente offerre Sacrificium Deo, & placare pro populo.* * **Te**, inquam, te *elegit* Deus, & non tuum fratrem, aut cognatum, qui tamen id gratiæ longe frequentius, quam tu, & ferventius petierunt: **te**, inquam, & non Principem Regium, qui ad id honoris ardentem, & sæpe aspiravit, at non pervenit: **te**, inquam, & non mille alios, qui minus, quam tu, Deum suum offenderunt, aut offenderent in Statu Sacerdotali: **te**, inquam, *elegit* Deus, & non alios, in patria tua & Scholis tibi notos Juvenes, nobilitate, ingenio, doctrina, pietate multo te Superiores, ad promovendum Dei honorem & animarum salutem te aptiores. - - -

At enim *hos non elegit Dominus.*** - -
Et cur non? ediffere. Quænam illi commisere *scelera*? aut quanta tu *præ illis* numerabas *merita*? - - - Ah! Timothee! ah! fatere, quod res est: ex merissimo Benevoli amoris affectu **te**,
te

* Eccl. 45. ** 1. Reg. 16.

te elegit Dominus ab omni vivente, ex millies mille dignioribus: te, inquam. - - Jam intelligis, quid per hoc velim dicere. - - -

At nunquid intelligis simul, quid Deo debeas pro tam insigni Beneficio? - - singularem nimirum *gratitudinem*, cum beneficia non aliter, quam gratitudine possint compensari.

Alphonsus Arragoniæ Rex singulares *quotidie grates* Deo egit I. mo quod se *hominem*: II. do *Christianum*: III. tio inter Christianos *Regem* fecerit. O quam ampliores, Timothee, tu *grates* debes Deo, quod te non modo *hominem*, & *Christianum*, sed dando *Regale Sacerdotium* * *supra Regem* te evexerit; nam, ut certe ait Chrysofomus, *majorem tu illo potestatem habes*, scilicet in *physicum*, & *mysticum Corpus Christi*, imo *majorem Angelis*, *majorem Deipara*, *parem ipsi Deo*.

Quid igitur propterea debes? nimirum 1. *summam Status & Dignitatis tuæ estimationem*. 2. *Summam in iis, quæ Missam*, unde potissimam partem tua est *Dignitas*, concernent, *devotionem*. 3. *Summam Statui tuo competentem vitæ, morumque Sanctitatem*.

Jam

* I. Petr. 2.

Jam te ipsum nonnihil inspice, & vide, an non sis 1. *inter illos*, qui contra honorem & dignitatem Status sui Sacerdotalis non erubescunt abjectissima, vix rusticos decentia tractare negotia? - famulari feminis, prope dixissem infantibus? vulgo & ultimæ hominum fæci in popinis & lusorum conventiculis misceri? - Quid mirum deinde, si, ut sæcularis quondam post longiorem cum Sacerdote verborum litigationem, tandem dicenti: *Reverere saltem Dignitatem meam*: ille respondit, tibi quoque respondeatur: *Et quomodo hoc a me petas, cum ipse eam non æstimes?* - - 2. *Inter illos*, qui loco devotionis, dum operantur ad aram, nescio quos ridiculis referunt *gestibus*, inconditis *clamoribus*, oculorum evagatione, *circumcur-sationibus* pedum, quassationibus capitis, *crucibus* & genuflexionibus furtive deproperatis &c. ? - - Tales autem num *sacrificant, an insultant?* jure quærit Tertull. * 3. Aut omnino *inter illos*, qui, ut ait Papa Innocentius III. ** *nocte filium Veneris agitant in cubili: mane Virginis Filium offerunt in Altari?* de quorum lingulis dicere potest JESUS, quod dixit

* L. de Resurr. c. r. ** Serm. 2. die Ciner.

dixit de Juda. * : *Ecce! manus tradentis me mecum est in mensa Evcharistica.*

Timothee! tantum ego scelus de te ut suspicer, absit a me.

Quodsi autem contra spem meam reus fores, nã ego tibi dicerem, quod Rex Herodes Philosopho ad interrogationem: *Tu quis es?* arroganter respondenti: *Vides utique vestitum meum? sum Philosophus: bene reposuit: Vestitum video; Philosophum non video.* Et ego dicerem: *Vestitum Sacerdotalem video: Sacerdotem non video.* Dicerem tibi cum S. Ambrosio: ** *Utique nihil est in hoc seculo excellentius Sacerdotibus, si, quod sumus professione, actione potius, quam nomine demonstramus, ne sit nomen inane, & crimen immane: ne sit honor sublimis, & vita deformis: ne sit Deifica Professio, & illicita actio: ne sit Religiosus amictus, & irreligiosus profectus.* Dicerem tibi, quod Alexander Magnus cognomini, & ignavo militi dixit. *Aut nomen, aut mores muta.*

Quid jam ad ista dicis, Timothee? quid dicis?

Affectus.

* Luc. 22. ** De Dignit. Sacerd. c. 3.

Affectus.

Ah! (ais tremens & confusus) ah!
 quid aliud dicam, nisi *meam culpam,*
meam culpam, meam maximam culpam, eo
 quod summam Status mei *Dignitatem*
 ipse parvi penderim, & aliis degeneri
 conversatione vilem reddiderim per
 nomen Sacerdotis inane, imo (vah!
 horresco referens) per hoc & illud
 Peccatoris crimen immane. Agnosco.
 - - Doleo. - - Propono meliora - At
 mutabo simul & nomen. & mores:
 mutabo in melius *nomen Peccatoris:* mu-
 tabo in melius *mores Sacerdotis.* Domi-
 ne Deus, ut summo *Vocationis* meæ
 Beneficio & Excellentia gratias respon-
 deam. - - Cum autem probe sciam &
 sæpe jam expertus sim, quam debilis
 & inconstans sit voluntas mea, te ite-
 rum, iterumque, o Deus, oro *supplex*
 & *acclinis: cor contritum quasi cinis: gere*
curam mei finis. Ah! gere *curam mei*
finis, ut juxta eum possim te semper
 laudare per omnem vitam in terris, per
 omnem æternitatem in Cælis. Amen.

NB. Ad impetrandam, hanc gratiam
 dic secreto *Pater & Ave &c. Confir-*
ma, o Deus, quod operatus es in
nobis.

Refle-

Reflexiones super Meditationem.

Ref. I. Uti duo sunt fontes tuæ super omnes homines & Angelos *Dignitatis*, *Timothee*, nimirum *Potestas Ordinis*, & *Potestas Jurisdictionis*, seu *Potestas in Corpus Christi physicum ac mysticum*: ita duplex inde oritur obligatio, ad convenientem sublimissimo huic Statui *Sanctitatem* enitendi: & quidem.

Primo ob *Potestatem Ordinis*; etenim si sancta sancte sunt tractanda, quanto magis *Sanctus Sanctorum*? O veneranda *Sacerdotum dignitas*, in quorum manibus, velut in utero *Virginis*, *Filius Dei incarnatur*! ait S. Greg. *Maria humilitate placuit, Virginitate concepit. Quale tu Cor affers ad incarnandum in ara Deum? quales manus?* - - - Ut digne *Corpus Christi* tractes, merito *Chrysoftomus* requirit *manum solari radio splendidiorum*. Væ tibi, si ex illis fores, de quibus olim *Christus* ad *S. Margaritam de Corona*. Videns hæc sub *Consecratione Manus Sacrificantis JESULUM* tractantes nigerrimas, conspurcatissimas, flens exclamabat: *Misericordiam, Domine, tam impuris manibus!* Cui *Christus*: *Eheu! magna pars Sacerdotum me ita tractat.*

Se-

Secundo. Ad *singularem vitæ Sanctitatem* obligaris ob *Potestatem Jurisdictionis*, seu ut *Sacerdos Curatus*: imo NB. *præ sæcularibus, & Religiosis qua talibus*, etiam ut *Simplex Sacerdos*, ob has rationes.

I. mo *Quia Status Sacerdotalis dignitate plurimum superat utrosque.* II. do *Quia iisdem, vel pluribus in sæculo, quam Religiosi in claustris, obnoxius periculis majore indiget sanctitate*, ne mundanam contrahat contagionem: longe vero *majore Sacerdos Curatus*, cum quia *Pastor animarum debet esse forma gregis*; * ad quod non tenentur *Religiosi qua tales*, multo minus *sæculares*: tum quia non solum ipse, saltem certis temporibus, tenetur *Corpus & Sanguinem Christi conficere*, sed & *oviculis ministrare*, utique in *statu gratiæ & sanctitatis* existens. III. tio *Quia Sacerdos Curatus obligatur, non solum, ut sæcularis & Religiosus, se ipsum, sed & alios reddere sanctos: ab immundo autem quid mundabitur? ** aut quis dabit, quam ipse non habet, sanctitatem?*

Ref. II. *Sacerdos Curatus est Legatus Dei, Minister J. Christi, Apostolus pro hominibus constitutus. Ergo singulari debet*

* 1. Petr. 5. ** Eccli 34.

bet studere *Sanctitati*. Apostolorum munus est *purificare, illuminare, perficere*, recte inquit S. Dionys. Areopag.: * imo ipse Christus, dum ad Apostolos dixit: **
1. *Vos estis sal terræ. Sal cibos purificat, & a corruptione præservat.* 2. *Vos estis Lux mundi. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cælis est, ut nimirum ex filiis tenebrarum efficiantur filii lucis.* *** Velut civitas supra montem posita, omnibus doctrina & sanctitate præluces, non ut civitas abscondita, seu ut Monachi & Eremicolæ, suæ duntaxat salutis studiosi. Bene igitur S. Bern. de Pastoribus: *Lucere tantum, vanum est: tantum ardere, parum: ardere & lucere, perfectum.* Lege ex Thom. Kemp. de Imit. Christ. L. 4. c. 5.

Porro ut conformiter Statui & Dignitati tuæ vivas, audi *particulares Ecclesiasticorum obligationes*, per modum *Considerationum, Examinum, aut piæ Læctionis* opportunis diei horis expendendas. Brevissime illas complexus est ipse Deus his verbis: **** *Diliges Dominum Deum tuum.*

* C. 3. de Cæl. Hier. ** Matth. 5.
*** Ephes. 5. **** Matth. 22.

tuum, hoc est primum & maximum Mandatum: alterum vero simile huic: diliges proximum tuum, sicut te ipsum. in quæ verba S. Augustinus: Primum diligendum est, quod supra nos est: id est Deus: secundum, quod nos sumus: id est Anima nostra, tertio, quod juxta nos est: id est proximus.

Nos, Timothee, mutato nonnihil ordine primam obligationem nostram erga Deum, hodie: alteram erga proximum, cras: tertiam erga nosmetipsos, perendie considerabimus. Sit ergo prima.

CONSIDERATIO

De Religione, seu Obligationibus erga Deum.

Timothee! Tota origo tua & creatio a Deo est: totus *finis* tuus ad Deum rendit. Ergo totus debes esse Dei, & semper; *mane, interdiu, & vespere.* Ergo religiose debes diem cum Deo, & propter Deum inchoare, profequi, finire: aut *an nescis, quod primitias tuæ cordis & vocis quotidie debeas Deo?* *

Cogita igitur primo, an, & quomodo *primitias vocis, seu preces matutinas,*

* S. Ambr.

tinis, saltem breves, saltem per bonam intentionem, Deo tuo quotidie offeras? - - - Utique *dimidium facti*, qui bene cœpit, *habet*. At dæmon quoque *dimidium facti*, & diei apud illum, qui male cœpit, *habet*, ait S. Climacus.

Nunquid Amicos & Hospites tuos mane invisis, & salutas? cur non & Deum? - - Vestes tuas, crines capitis, aut domus negotia statim mane ordinas? cur solam negligis animam? - - Erubescere, Dole. Propone meliora.

Ita sane docent te 1. *Gentiles* cum solenni suo: a *Jove principium*. 2. *Gratitudo naturalis*; noctu enim mollibus jacuisti in plumis; ob peccata tua dignus jacuisse in flammis. 3. *Utilitas tua*, & *necessitas tua*, Dei gratiam & Cæli rorem, ne in via virtutis per diem deficias, colligendi cum *Israëlitis mane*; etenim *qui mane vigilant ad me, inveniunt me*, ait Deus. *

Sed enim non solum *primitias vocis*, sed & *cordis* debes quotidie Deo: brevem, inquam, & piam *cordis Meditationem* per unicum horulæ quadrantem e. g. de veritate quadam Evangelica, æterna, practica; de virtute quadam amplectenda, aut fugiendo virio, aut

C 2

passi-

Prov. 8.

passione vehementi edomanda, aut familiaribus, quæ præsens Libellus tibi ministrabit.

Dixi: *per unicum horula quadrantem: quid, obsecro, minus possem petere pro Deo, & salute tua? - Aut an forte non intelligis, quam utile, necessarium, facile sit exercitium Meditationis, seu Orationis Mentalis?*

En ergo summas ejus utilitates ex S. Bernardo: * *Consideratio rerum particularium mentem purificat, regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat & ordinat, agenda præordinat, acta recogitat, ut nihil in mente resideat incorrectum, aut correctione egens.*

Inde est, quod omnes Ordinum diversissimorum Fundatores sanctissimi, licet in varietate Regularum, aliorumque ad Perfectionem ac Salutem mediorem ut plurimum discrepent, attamen divinitus illustrati filiis suis *quotidianam Meditationem præscribant, ad unum omnes.*

Quid? tempus non habes ad ista? --- Habebis, Timothee, si amputas occasiones otandi, excurrendi, in claram lucem stertendi, lusus & hospitia frequentandi &c. Dein tempus habes ad
alia

* L. 1. de Confid. c. 7.

alia negotia, & quadrantem non habeas pro negotio æternitatis & animæ tuæ? Forſan ad hujus exitium tempus habes: & non habeas ad ejus ſalutem?

Ais. *Meditatio non ad nos Sæculares Eccleſiaſticos, ſed ad Religioſos pertinet, ac Monachos.*

R. Utique ad hos pertinet, quia ſine hoc animæ cibo tam parum poſſent in via Virtutum & Perfectionis conſiſtere ac progredi, quam parum Corpus vivere ſine cibo materiali, recte ait S. Mater Theresia. Ergo (NB.) *Meditatio magis pertinet ad Eccleſiaſticos Sæculares* I. mo ob majorem; uti S. Thomas probat, ad ſtudium Perfectionis obligationem ſæcularis Sacerdotis, quam Religioſi non Sacerdotis. II. do Ob majorem eorum pro Religioſis neceſſitatem ſeſe in Oratione mentali frequenter colligendi; ſunt enim præ omni Religioſo majoribus obnoxii periculis, minoribus inſtructi remediis, paucioribus conſtricti frenis, pluribus diſſipati negotiis, occupati curis, diſtracti turbis, diſſoluti licentiis &c.

Hæc autem omnia regit, dirigit, corrigit *Meditatio*, ait S. Bernardus, & ſubdit ad Eugenium Papam: *Igitur Conſiderationi aliquid tui, & cordis, & tem-*

temporis sequestra. Hoc autem dico Necessitatem intuens, non equitatem.

Necessitatem autem? - - Ita est, mi Timothee, Meditationem divinorum assero cum S. Bern. tibi necessariam ad tuam & alienam salutem procurandam.

*Primo ad alienam, quomodo enim aliis in cathedra, catechesi, sacro tribunali, aut familiari colloquio propones cum fructu & emphasi, quæ non ipse prius serio expendisti? Num canalis redde-
dere poterit, quas non ipse prius hausit, aquas? aut mater lac proli, nisi prius cibos ipsa probe digesserit, suam que in substantiam converterit? - - -*

*Secundo ad tuam ipsius salutem. Ostendo, demonstro. Evidens est, quod salutem tuam operari non possis, nisi de ea sæpe, & serio cogites. Evidens autem est, quod ita de ea cogitare non possis sine Meditatione, seu reflexione ad salutis pericula, ut evites: ad media, ut adhibeas. Ergo evidens est &c. Hinc illæ lacrymæ & pernicies tot Sacerdotum ac Religiosorum: desolatione desolata est omnis terra, quia nemo est, qui recogitet corde. **

Pro-

* Jerem. 12.

Profecto *Justus ex fide vivit*, * neque aliter sancti evadimus, & salvi, nisi quantum vivimus conformiter principiis, regulis & Veritatibus Evangelicis: non possumus autem ita vivere, nisi eas probe cognoscamus: non cognoscimus rite, nisi eas meditemur, & expendamus sedulo. En novam de *Necessitate Meditationis* quasi demonstrationem!

Certe ut Navarchus vel Nauta se, suos que ac navim tuto ad portum dirigat, perducaturque, non sufficit mappas Geographicas in sacco aut cista habere convolutas, sed opus est eas sæpius *inspicere*, & serio *considerare*. Et tu sperabis, quod te, tuosque ad felicitatis æternæ portum sis perducturus, si domi libros habeas spirituales ceu totidem mappas Geographicas, iter ad Cælum monstrantes, quas tamen non *inspicis*, non *consideras*, non *meditaris*?

Tibi igitur dictum puta, quod Deus jubet: ** *Ignis in altari* (intellige cordis) *semper ardebit*, quem nutrit *Sacerdos subjiciens ligna mane per singulos dies*. Nota mane per singulos dies. Ita sane de se Magnus scribit Augustin: *** *Ego in lege Domini meditator*, si non die ac nocte, saltem

C 4

tem

* Rom. 1. ** Levit. 6. *** In Psalm. 31.

tem quibus particulis possum, & meditationes meas, ne oblivione pereant, stylo alligo: h. e. in charta annoto.

Replicas. Mi bone Pater! Esto: habeam tempus & animum quotidie meditando, at nescio modum, praxin, methodum.

R. 1. Levioris pretii passim dantur libelli, illa qui doceant. 2. En! praxin tibi do brevem, planam, facilem. Sic ergo habe.

Meditatio, seu *Oratio mentalis*, non consistit in sublimibus sensis & cogitationibus, non in peregrinis conceptibus, non in extaticis raptibus &c: sed consistit in variis *Intellectus* discursibus, in piis animi & *Voluntatis* motibus, in practicis animæ *propositis* vitam bene ordinandi. Igitur ad bene meditandum opus est solum, ut sis *homo*, seu *ratiōnis* compos: opus est, inquam, tribus animæ potentiis; *Memoria*, *Intellectu*, & *Voluntate*.

Memoria, ut *Meditationis* materiam, seu *propositam* fidei, aut *morum* doctrinam rite teneas, atque adeo pridie diligenter relegas, ordines &c. *Intellectu*, ut eandem tecum rumines, serio perpendas, variis rationibus & discursibus illustres. *Voluntate* opus est ad *praxicas*

Tricas conclusiones, proposita & affectus deducendos: e. g. nunc *dolendo* de male actis: nunc *proponendo* meliora: jam *grates* Deo ob beneficia *agendo*: jam *timendo* ejus *Justitiam*: jam *amando* *Bonitatem*: jam *implorando* ejus *auxilium* ad sanandos animæ tuæ morbos: nunc *emendicando* stipem ab eo ad sublevandam tuam in spiritualibus paupertatem: & sic de aliis. Quid, obsecro, facilius? Hic non opus est arte ac studio. Nonne quilibet mendicus *naturaliter* scit suam proponere *egestatem*, ut divites commoveat ad misericordiam?

Dein haud dubie concionari scis, *Timothee*: ergo scis & meditari. *Memoria* tua in concionibus proponit unam, alteramve *doctrinam*, aut *veritatem*. Eam ut persuadeas Auditori, *Intellectus* varias excogitat *rationes* & *motiva*, *Voluntatem*, Auditoris excitantia ad amplectendam, & *practice* exequendam concionis tuæ *doctrinam*. Addis *Media* ad facilem reddendam *praxin*. Subdis denique *Affectus* ad movendam & corroborandam in bonis propositis *Voluntatem* accommodatos. En! quod Auditoribus facis *concionando*, hoc idem, & facile tibi facere poteris *meditando*.

Nunquid & rustici, ac simplicissimi artifices sæpe cogitant, meditantur, animovolvunt, & revolvunt ea, quæ spectant ad eorum professionem, artificium, labores, pericula, damna, vel emolumenta?

Nunquid & tu, mi Timothee, frequenter per horam & ultra cogitas, an nullum e. g. in re œconomica sis damnum passus? qua ratione, quibus mediis illud resarcire, pericula in futurum amovere, majus lucrum e tuis Capitalibus, agris, aut prædiis capere possis? *Quod facis in pecunia*, ait S. Augustin., *hoc fac in conscientia*, & modo meditandi, & optima erit Meditatio tua.

Porro largos cogitationum, discursuum, & affectuum fontes tibi suppeditabit notissimus orbi versiculus:

Quis? quid? ubi? quibus auxiliis? cur? quomodo? quando? seu occurrentes in quavis materia *Circumstantiæ Personarum* (*Quis?*) loquentium, agentium, patientium &c. *Objectorum* & *materiarum* (*Quid?*) fidei, aut morum &c. *Locorum* (*Ubi?*) in quibus res peractæ sunt, aut peragenda. *Mediorum*, virium & motivorum (*Quibus auxiliis?*) *Causæ finalis* (*Cur?*)
aut

aut impellentis ad hoc vel illud. *Applicationis* (*Quomodo?*) animi & corporis. *Temporis* (*Quando?*) ante -, vel post Christum natum, passum &c.

Eadem, aut majori facilitate rationes, motiva, discursus, imo & affectus Meditationum eruere poteris ex communibus quinque fontibus, aut ex uno eorum: scilicet 1. ex *Necessitate*. 2. *Utilitate*. 3. *Honestate*, seu dignitate. 4. *Æquitate*. 5. *Jucunditate*, seu facilitate e. g. in cujusque virtutis exercitio, aut vitii fuga.

En ergo praxin facilem meditandi utilissime.

Altera, & præcipua Religionis Deo debitæ pars est Tremendum Missæ Sacrificium.

Monet Conc. Trident. *, *omnem operam ac diligentiam Sacerdotum in eo ponendam esse, ut, quanta maxima fieri potest, interiore cordis munditia, atque exteriori devotionis specie Sacrificium Missæ peragatur.* Ita Trid. & merito; nam 1. ejus *Dignitas* est simpliciter infinita. 2. *Utilitas* immensa. En duo puncta considerationis tuæ!

Pri-

* Sess. 22.

Primo. *Dignitas, Valor & pretium Missæ est simpliciter infinitum.* Ita omnes docent Patres, Theologi, Ecclesia: intellige Sacrificium Missæ *in sua natura & substantia*, seu quoad primam & remotam potentiam spectatum; hoc enim sensu unum, non numero, sed specie, est hoc Sacrificium cum eo, quod Christus obtulit, recte ait S. Ambr. *: & clarissime juxta Conc. Trid. una, eademque est Hostia, idemque nunc (principalis) offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in cruce obtulit **: atque adeo ex sua natura, substantia, & dignitate Hostiæ & Offerentis est infiniti valoris: attamen spectatum quoad proximam potentiam, quam habet ex Christi institutione ac voluntate, non habet actualem efficaciam producendi effectum infinitum, sed finitum duntaxat, & limitatum, uti docet communis Theologorum cum S. Thoma apud Layman: *** & praxis Ecclesiæ, permittentis pro uno, eodemque homine, aut re plures legi Missas, & repeti frequentius: quod certum est signum, Missam non habere effectum infinitum.

Interim quasdam veluti prærogativas atque excellentias videtur *incruentum Missæ*

* In C. 10. ad Hebr. ** C. Trid.
*** L. 4. tract. 5. c. 1.

ſæ Sacrificium poſſidere præ cruento in Cruce Sacrificio ; hoc enim 1. *Semel* duntaxat peractum eſt : 2. in *ſolo* Calvariæ monte : 3. *tres* ſolum horas durans : 4. in Chriſti Corpore *paſſibili*, ac mortali : 5. & equidem per *ſcelus* omnium maximum, ſeu per deicidium inter enormes Chriſti injurias, deſpectus, blaſphemias. At vero incruentum Miſſæ Sacrificium fit *millies* & *millies* quotidie : fit in *toto* terrarum orbe : *ſingulis* diu, noctuque *horis* uſque ad conſummationem ſæculi : id que in Corpore Chriſti jam *immortali* & *glorioso* : inter ſublimiſſimos *Religionis*, aliarumque *Virtutum*, præcipue theologicarum, *actus*. O quantam hæ prærogativæ devotionem deberent Sacerdoti conciliare!

Adde, quod Miſſa non ſolum omnia Legis antiquæ Sacrificia modo prorfus perfectiſſimo præcontineat, ſed & *infinite* ſuperet ; eſt enim

I. *Holocaustum* vere *Latreuticum*, Deo tanquam ſupremo rerum omnium principio, fini & Domino debitum, Deo pleniffime dignum, & tantum illi tribuens honorem, quantum meretur, aut exigere poteſt, ſcl. *inſinitum*.

II. *Propitiatorium*, ſeu *Hostia* pro peccato non ſolum adæquans, ſed *ex ſe* *infinite*

te

44 *Confid. de Obligationibus.*

te superans debita nostra, & totius mundi. *

III. *Eucharisticum*, reddens Deo *grates* omnibus beneficiis, ulli unquam creaturæ, etiam B. mæ Virgini, etiam Humanitati Christi a Deo tanquam authore *naturæ*, *gratiæ*, aut *gloriæ* unquam collatis, aut unquam conferendis *omnino pares*. **

IV. est *Impetratorium* ad obtinenda tam *vivis*, quam *mortuis* varia Dei beneficia, gratias, ipsamque salutem.

Atque istam Missæ vim *impetrativam* esse *infinitam*, fatentur omnes, utpote fundatam in *dignitate* ipsius *intrinseca*, licet Deus non concedat semper, quod petitur, nisi cum iudicat, ad suam esse *gloriam*, & animæ nostræ salutem. ***

Ad demonstrandam modo *Utilitatem* Missæ sufficerent hætenus dicta. Juvat tamen addere breviter aurea Thomæ Kemp, verba ex aureo ejus Libello: **** *Quando Sacerdos celebrat, 1. Deum honorat, honore infinito. 2. Angelos letificat, totumque Cælum; nam ubi Rex, ibi Curia: ubi Christus est, ibi Angeli, ibi Cælum, ait Chrysof: ***** & suis*

* I. Joan. 2. ** V. Lancic. tr. 13.

*** V. Card. Bona de Miss. **** De Imit. Christ. L. 4. c. 5. ***** Hom. 3. in Ep. ad Ephes.

fuis frequenter oculis vidit cum S. Nilo, S. Greg. Magno &c. 3. Ecclesiam edificat, stabilit, conservat. * Tolle hoc Sacramentum de Ecclesia: & quid erit in mundo, nisi error & infidelitas, & quasi grex porcorum dispersus? 4. Vivos adjuvat, utpote impetratorium, nobis conferens gratias ad corporis & animæ salutem cum utiles, tum necessarias. Sic Judæi percutientes pectora sua revertebantur** a prima omnium Missa in monte Calvariæ. 5. Defunctis requiem præstat non solum per modum Satisfactionis, ut animæ Purgantes pœnas solvant, sed & Impetrationis, ut veniam, opem, aut liberationem obtineant juxta S. Thom, Suarez & communem Theologorum. 6. Et se omnium bonorum (corporis & animæ) participem reddit ob imensos fructus meritorum, satisfactionis &c..

Timothee! infinita Missæ Dignitas: imensa Sacrificantis, imo totius Ecclesiæ Militantis æque ac Purgantis Utilitas nisi te ad sacrificandum quotidie simul ac devotissime permoveant, ultra quod addam, non habeo.

An vero, & quomodo ista observaris, tibi jam nonnihil considerandum relinquo

* S. Bonay. de Præp. ad Miss. c. 2. ** Luc. 2. 3.

quo : tria potissimum, quæ scl. servanda sunt ante Missam, sub Missa, post Missam.

I. *Ante Missam*, sub peccato gravi necessarium est i. *ex parte corporis* Jejunium non modo ecclesiasticum, sed & naturale a medio noctis: *ex parte animæ* immunitas ab omni censura ecclesiastica, imo ab omni peccato gravi: secus novum, majus, sacrilegium contrahitur, & sacrificans reus erit Corporis, & Sanguinis Domini. * hoc est, reus erit, ac si Dominum occidisset, ait S. Thom. ex S. Chrysoft. Heu! quantum foret scelus, S. Hostiam in cloacam aut fimetum proijcere! tales vero sacrilegi Sacerdotes præstantissimum mundi Pretium in conscientia sua foetidum sterquilinum proiiciunt, ait S. Bern. Imo juxta Paulum Palacium aptior sane locus Deo esset infernus, si culpæ abessent, quam anima peccatrix.

Quam merito igitur præcipit Conc. Trident. ** ut nullus Sacerdos sibi conscius peccati mortalis, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa Sacramentali confessione ad S. Eucharistiam audeat accedere, modo non desit copia confessarii. Quodsi urgente necessitate absque prævia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur.

Igi-

* I. Cor. II. ** Sess. 13. c. 7.

Igitur ad evitandum eo casu *sacrilegium*, necessario *quinque* conditiones debent *simul concurrere*. 1. Ut desit *copia Confessarii*, h. e. *opportunitas* confitendi *cui* *cunque*, non autem intelligitur *tuo ordinario*, multo minus, ut quidam male & falso explicabant, *copia seu multitudo Confessoriorum*; alias Concilium debuisset necessario dicere *copia Confessoriorum*: & non *copia Confessarii*. 2. Ut talis *opportunitas* longo itinere, aut magno incommodo debeat *quæri*. 3. Ut *vera necessitas urgeat*, v. g. periculum mortis, vel consecrandi hostiam pro morituro: vel si alias populus die Dominica, aut Festo nullam posset habere Missam. 4. Ut *actu* eliciat *contritionem perfectam*, 5. Ut *quamprimum* confiteatur: non *suo tempore*: quod damnatum est ab Alexandro VII. *, sed, ut Lugo cum communi DD. explicat, *illo ipso die*, aut *prima occasione*: certe antequam iterum sacrificet.

Denique *ante Missam* requiritur non tantum *remota præparatio*, seu conscientia a peccato *gravi pura*: sed & *proxima* & *formalis*, seu debita *Intentio* rite consecrandi e. g. per illam Oratiunculam: *Ego volo hodie celebrare Missam, & conficere Corpus & Sanguinem D. N. J. Christi jux-*
D ta

ta ritum S. Romane Ecclesie &c. cui Oratiunculæ Gregor. XII. concessit 50. dierum Indulgentias.

II. *Sub Missa* observari oportet, quæ absolute observari jubent tam *Leges Divinæ* quoad materiam, formam, intentionem, consecrationem & absorptionem utriusque speciei: quam *Canonica*, seu *Rubricæ*: quæ non quidem omnes stringunt sub *gravi* peccato, non tamen *nullæ*. De utrisque legi aliquoties utiliter, hoc præsertim triduo, poterit *Missale*, aut probatus quidam Author: uti & de defectibus in Celebratione Missarum occurrentibus.

Juxta nostrum P. Sa debet Missa legi cum his 4. dotibus seu literis:

1. *A. Alte*, seu (exceptis excipiendis) *saltem in summo altari*, voce *alta*, sonora, perceptibili, ut populus queat obiter scire, quid agatur in altari: non tamen voce clamorosa & Stentoris instar, ne molestiæ sit orantibus, impedimento aliis simul celebrantibus.

2. *B. Breviter*, brevitate *moderata* & *modesta*, quæ juxta Regulas Societatis nostræ nec cum præsentium *tædio* spatium horæ dimidiæ multum excedat, nec cum eorum *scandalo* a longe non adæquet, ac expleat. O quam turpe foret,

ju-

juveniliter quasi pro loco & præmio volatilem & venatoriam quadrupedante cursu deproperare Missam: voces, verba & actiones truncare &c.

3. *C. Clare*, claritate virili ac prudente, ut nec affectate, nec tortuose, & instar tormenti bellici tota oris & corporis vi protrudantur verba, præsertim *Consecrationis*. Sufficit illa clare, articulatum, humano tantum modo proferre ad exemplum Christi, qui pari omnino tenore cum cæteris colloquii sui verbis verba quoque *Consecrationis* in Cæna ultima protulit. Aut an quis per majorem oris hiatum & halitum certius, aut majorem, quam Christus instituit, Deum volet, aut poterit efficere? nugæ forent scrupulosorum, non lacrymis, sed risu dignissimæ.

4. *D. Devote*, seu, ut ait Conc. Trid. *summa exteriori devotionis ac pietatis specie*, oculorum modestia, verborum, gestuumque gravitate, non perfunctorie, non histrionice, non luride. tali ego dicerem cum Joanne Avila in aures: *Traeta illum (J. Christum) reverenter; est enim Filius Patris Nobilis, & Nobilis Matris*, aut cum Christo ad Judam: *Quod facis, fac citius.* *

D 2

4. Ad-

* Joan. 13.

4. Addit Gavantus E, *Exacte* ad Rubricas.

Porro utilissimum erit, & solatio plenum, quotidie *sub Missa* Evcharistiam sumere *per modum Viatici*, quia sic nunquam, morte etiam repentina, morieris absque Viatico. Ita fecit, & suadet noster Ven. P. Nicol. Lancicius.

III. *Post Missam* I. Singulares oportet *grates* Deo agere quod nos ad mensam Angelicam, imo divinam admiserit. Rusticum non invenias, Timothee, adeo crudum & omnis oblitum humanitatis, ut a vicino, aut a te ad mensam invitatus, & bene pastus, discedat sine gratiarum actione, secus facientem neque tu, neque vicinus ad epulas denuo invitarent. *Judas* proditor cum in cœna ultima accepisset buccellam, exivit continuo. * *Judam* imitantur, qui ante ultimam gratiarum actionem discedunt a Cœna Domini, ait Chrysof. 2. Oportet, divino Hospiti aliquamdiu colloqui, spirituales morbos Omnipotenti Medico aperire, opem flagitare &c. Heu me! etiam Sæculares plerumque ad horæ quadrantem intra se collecti sumpto in Evcharistia Deo familiariter colloquuntur: & Sacerdos statim illi tergum obvertat? Vah! Te ipsum
jam

* Joan. 13.

jam ad tribunal & examen voca, Timothee, an, & quomodo observaris servanda ante Missam, sub Missa, post Missam. Si; felix es, &, si pergas, æternum eris. Sin autem; dole: emenda te: & non minus eris felix.

MEDITATIO II.

De obstaculis nostræ Salutis:
Seu
De Gravitate peccati mortalis.

PRÆPARATIO.

DEus, ut nos ad sectandum *finem ultimum* incitaret, eundem nobis præfixit *nobilissimum* simul & *utilissimum*: ut præterea redderet *obtentu facillimum*, *media* addidit sine numero. Ut nihil intentatum relinqueret, *pœnas neglecti finis* adjunxit severissimas, sumpsitque in omnium *primis* peccatoribus tam *Angelis*, quam *hominibus*. En *gravitatem peccati mortalis ex pœnis* in primo Puncto. Inde in puncto secundo colliges ejus *gravitatem in seipso*. Utrumque Timothee, ut

rite cognoscas, suspira cum Augustino :
Domine, noverim te, noverim me!

PUNCTUM I.

Pœna peccati mortalis in Angelis.

DRimi omnium creaturarum
 peccarunt Angeli: ideo & pri-
 mi omnium puniti. *Quomo-
 do autem? audi, & exhorre-
 sce. Deus Angelis peccantibus non pepercit,
 sed rudentibus inferni detractos in tartarum
 tradidit cruciandos. **

Ut severitatem sententiæ ac pœnæ
 comprehendamus, singula verba scrute-
 mur applicando versiculum: *Quis? quid?
 ubi? &c. - -*

*Quis ergo non pepercit? - - Deus non
 pepercit. - - Deus, qui totus ex sua Na-
 tura & Essentia est Bonitas, totus Mife-
 ricordia, totus Sapientia, - - Deus, cui pro-
 prium est misereri semper, & parcere. - - -*

*Quid autem fecit? - - Hic ipse Deus
 non solum non pepercit, sed Angelos
 Natura, Dignitate, Potentia, splendore
 Creatori suo quam simillimos, ad eun-
 dem æternum dignissime laudandum &
 amandum ob eximias Nature & Gratiæ
 dotes*

* 2. Petr. 2.

dotes sane aptissimos, innumeros in Cælo, Sede omnis gratiæ, *tradidit in tartarum cruciandos.* - - -

Et Cur? Quam ob causam, & debitum? -- Heu me! ob peccatum unicum-momentaneum - sola cogitatione patrum - suo carens effectu: licet præterea nullum præcesserit divinæ Nemesis exemplum - nullæ unquam minæ - admonitio nulla - forte neque cognitio de inferno, qui juxta aliquos tunc necdum erat creatus.

At Quomodo Deus ob hoc unicum peccatum Angelos punivit? - - - *Rudentibus inferni violenter & probrosissime detractos e Cælo, loco æternæ Beatitudinis, a qua non nisi uno, alterove momento distabant, in tartarum cruciandos tradidit repente - - in ictu oculi - - eodem, quo peccabant, instanti - - nullo ad pœnitentiam dato temporis momento - nulla ad resipiscendum concessa Gratia - - nulla ad eorum salutem fundendæ a Christo sanguinis guttulæ, nec ulla unquam a lapsu resurgendi spe relicta - - hoc modo, inquam, nobilissimos sine numero hosce Spiritus, ne unico quidem excepto, Deus in tartarum tradidit cruciandos pœnis sensus (seu igne) quoad intensiorem immanibus: quoad durationem æternis:*

quibus duriores, spectando pœnam *damni*, seu privationem Visionis Beatificæ, ultrix Omnipotentia, & omnipotens Dei Ultio infligere non potuit, non potest. *Hoc modo*, inquam, peccantes primo-semel-cogitatione unica, Angelos Deus punivit, cujus *Justitia* non potest punire ultra meritum: cujus *Misericordia* semper plectit infra meritum: cujus *Sapientia* nil potest statuere inconsulte: nil *Sanctitas* agere ex impetu, aut passione.

Noli autem tibi, Timothee, blandiri, aut falso imponere, acsi Deus solum in *peccantibus Angelis* adeo severe puniret *unicum peccatum grave*: non minus punit in *peccantibus hominibus*, scil. proto-parentibus nostris Adamo & Eva, & posteris eorum. Audi, & contremisce.

Adam ab ipso met Deo - ad ejus imaginem ac similitudinem creatus fuit, & ditatus innumeris *Naturæ* dotibus, *Gratiæ* supernaturalis donis, originali *Justitia*, seu pleno suarum passionum, imo omnium sub Cælo creaturarum dominio, immunitate ab omni miseria, dolore, morbo, ipsaque morte dotatus, felicitatis æternæ securus &c. His excellentibus donis post primum & unicum peccatum esu vetiti pomi admissum momento citius privatus est *cum omnibus posteris*:
innu-

innumeris contra malis & pœnis involutus. Tales sunt

1. Pœnæ *universales*, bella, pestiferæ lues, terræ motus, inundationes, Regionum devastationes, grandines &c.

2. Mala *Corporis*, dolores, morbi, mortes. - - -

3. Mala *Animæ*, ignorantia rerum, præcipue cælestium, voluntatis pronitas ad omne malum, debilitas ad bonum, perennis pugna carnem inter & spiritum, innumera, ac manifesta æternum pereundi pericula & occasiones.

4. Præcipue æterna perniciēs tot millionum animarum, pretiosissimo Christi sanguine redemptarum: puta, Gentilium, Turcarum, Judæorum, Hæreticorum & Christianorum. Imo (quod sine intimo cordis sensu & lacrymarum imbre non possum memorare) æterna infelicitas tot innocentium Infantum, quorum millions sine Baptismo, aut alio salutis medio tam in Veteri, quam novo Testamento absque sua culpa jam æternum exciderunt, excidunt, & excident Cælo, & omni spe Cæli.

Deum immortalem! Quæ autem tantorum causa est malorum? - - - Scilicet originaria & remota causa est primum in terris, & unicum Adami peccatum, pec-

catum Originale, ad quod plectendum Deus enumeratas pœnas generi humano inflixit, & inflixit iustissime - - -

Horres tandem, ni fallor, Timothee, in pœnis unius peccati mortalis, etiam æternis, præsertim in Angelis peccantibus: ego in pœnarum causa. Ut mecum sentias, *intrinsecam* unius peccati gravis *malitiam* mecum considera, & enormitatem injuriæ, quam Deo infert, est velut infinita ob tres causas: 1. *Ob dignitatem summam offensi.* 2. *Ob vilitatem summam offendentis.* 3. *Ob qualitatem ipsius offense.* Sit ergo

PUNCTUM II.

Gravitas peccati mortalis in se ipso considerati.

I. **O***B dignitatem summam offensi; est enim peccatum transgressio libera Legis divine. Est ergo offensa Dei: inhonoratio supremi Domini: contemptus summi Legislatoris. per prævaricationem Legis Deus inhonoratur, * quia spernitur tota Majestas & Authoritas, quam Deus Legi suæ interponit. - - Ergo peccatum*

* Rom. 2.

tum grave est gravis offensa, gravis inhonoratio, gravis injuria, gravis contemptus Dei, non tantum metaphorice, sed formalis, actualis, propriissime: *gravis*, inquam, in terra *contemptus Dei*, quem omnes Angeli, omnes Sancti non possunt satis laudare, honorare, amare in Cælo. -- *Dei*, qui gaudium est Angelorum, Beatitudo Electorum, præmium Justorum, corona & satietas Sanctorum. *Dei*, aio, qui est Majestas infinita, infinite potens, infinite sapiens, infinite sanctus, infinite liberalis, infinite excellens in omnibus suis Perfectionibus, quarum singulæ deberent omnium corda hominum rapere. -- *Dei*, aio, quem diu, noctuque laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates, sacrum illud trisagion sine fine ingeminantes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus*. -- *Dei*, quem ipsi *dæmones credunt, & contremiscunt*. * - *Dei*, qui de se ipso testatur: *quoniam mihi flectetur omne genu Cælestium, terrestrium, & infernorum*.** -- Et *hic Deus* per peccatum graviter offenditur? graviter contemnitur?

Obstupescite Cæli! jure hic exclamat Bernardus: Majestatem adeo terribilem audet graviter contemnere vilissimus terræ

* Jac. 2. ** Rom. 14.

terræ vermiculus? - Atque hinc crescit gravitas peccati.

II. *Vilitatem summam offendentis* - - -
 Quis ergo Deum graviter offendit, spernitque?

R. Homo. - Vah portentum injuriæ! - Regem a Rege offendi gravis est injuria: a subdito, gravior: a vili mancipio, longe gravissima, atrox, enormis. Quid ergo foret, si quidam terræ vermis contra Regem insurgeret?

Quid igitur de Homine dicam? scilicet minus est terræ vermiculo: nihilum est: minus Nihilo. Cum Propheta regio fateri cogitur: * *Ecce! substantia mea tanquam Nihilum ante te, o Deus! Nihilum in essendo, Nihilum in durando, Nihilum in operando, nisi in omnibus concurrat Omnipotentia Dei.* - - Imo minus Nihilo est, quia jam ante nativitatem fuit abominatio Dei: ex utero mancipium diaboli: odium Cæli: victima inferni. -

Et tamen hic terræ vermiculus, hoc Nihilum, hic orci titio eo præterviæ ac furoris posse progredi, ut, dum Deum, infinitam Majestatem in Cælis adorant Angeli, non horreat eandem contemnere, & indignissimis modis laceffere,
 tracta-

* Pfal. 38,

tractare, conculcare in terris? -- O Cæli, o Cæli, obstupescite, & inferi! --

Quod Angelus, imo Princeps Angelorum Lucifer contra illam Majestatem voluntate solum inefficace ausus sit vel semel se se erigere, temeritas fuit, æterno digna inferno. Quis ergo infernus sufficiet ad tantam vermiculi imo Nihili *proterviam* digne plectendam?

Quantam autem? - - - Ipse Deus respondet: * *Israel! scito iniquitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum prævaricata es.* - Scito iniquitatem tuam peccator, quia peccando prævaricaris in totam SS. Trinitatem: in Deum Patrem, tuum Creatorem: in Dei Filium, tuum Redemptorem: in Deum Spiritum S., Sanctificatorem tuum.

Audi nunc breviter, Timothee, justissimas Trinitatis querelas contra quemvis peccantem graviter, maxime Sacerdotem.

I. *Audite Cæli*, ait Deus Pater, & *auribus percipe, terra.* ** *Filios enutrivit, & exaltavit: ipsi autem spreverunt me.* Creavi eos ad imaginem & similitudinem meam, ad æternam & parem mecum beatitudinem, -- Dedi eis animas immortales,

* Jerem. 3. ** Loc. cit.

tales, meæ particulas æternitatis: nobilissimas tres Animæ potentias, meæ speculum Essentiæ. - - Omnia subjeci pedibus eorum, oves & boves universas, insuper & volucres Cæli, & pisces maris. *filios enutrivi*; usque ad delicias. Quid ultra debui facere?

Et exaltavi. Paulo minus minoravi eos ab Angelis, imo non Angelicæ, sed humanæ eorum Naturæ, ut super omnes Angelos exaltaretur, divinissimam Filii mei Personam hypostatice univi. Quid autem ipsi? *Ipsi autem spreverunt me.* - -

O injuriam, divino Patri æternum merito dolendam! - -

2. Sed & Filius æterni Patris ulterius ita conqueritur per totidem ora, quot pro nobis tulit vulnera. - *Filios enutrivi* cibo omnium pretiosissimo, plus quam Angelico, vere divinissimo Corporis & Sanguinis mei, - - An autem majus quid, & pretiosius ipsis dare potuissem, si fuissent Angeli, aut singuli Deus mihi æqualis? - -

Et per gratiam, quam ipsis probro-fissima Crucifixione ac morte mea promerui, *exaltavi* vermiculos terræ ad dignitatem filiorum adoptivorum, fratrum, cohæredum meorum. - - **Poteram**

teramne eos amplius exaltare? - - -
 Quid autem ipsi? - - *Ipsi autem spreve-*
runt me. - -

Atque utinam (heu! quid dico?) uti-
 nam dico, o Timothee, utinam sper-
 neretur solum. Longe atrociolem Chri-
 stus injuriam per Apostolum suum con-
 queritur, dum ait, quod per quodvis
 peccatum grave homines *filium Dei con-*
culcent, & Sanguinem testamenti pollutum
ducant. *

Manhu! quid est hoc? quale, quan-
 tumque furoris, malitiæ, ac injuriæ
 portentum. Hircorum sanguinem, &
 porcorum studiose asservant: & sangui-
 nem testamenti, sanguinem JESU Chri-
 sti polluant, conculcant? O injuriam
 JESU Christi, nullis inferni flammis
 expiandam!

3. Nec minus Spiritus S. conqueri-
 tur meritissimo jure ac dolore per eun-
 dem Apostolum ita pergentem: *In quo*
(Sanguine) sanctificatus est, & Spiritui
gratie (tanquam Authori gratiæ, ait
 Corn. a Lap.) *contumeliam facit: nunc*
audi, quantam.

Lætus ille jam in Baptismo venit ad
 hominem: desponsavit illum sibi in Fi-
 de: per Gratiam sanctificantem verum
 Dei

* Ad Hebr. 10.

Dei Patris filium, verum JESU Christi fratrem & cohæredem, verum sui ipsius templum & Sponsum fecit. Ut fidem servaret, fideli æterna promisit gaudia: æterna infido minitatus est supplicia.

Quid autem peccator ad hæc? - - *Ipsi autem spreverunt.* Sciens ac volens supplicia, blanditias, promissa ridet, spernit: creaturarum vilissimas, sterco- ra voluptatum, cloacam inferni, soci- etatem damnatorum, æternitatem pœ- narum, imo & *diabolum Deo præponit,* ait Tertull. atque adeo *Spiritui Gratia* contumeliam facit, hominibus nunquam satis obstupescendam; hinc Deus ipsos Cælites in partem stuporis & admirati- onis vocat: * *Obstupescite Cæli super hoc, & portæ ejus desolamini! Duo enim mala fecit populus meus. Me dereliquerunt fon- tem aque vivæ: & fecerunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non va- lent aquas.* - - *Ipsi autem spreverunt me.* - -

Num major posset esse aut peccantis malitia, aut Dei injuria? imo utrum- que immensum auget.

III. *Qualitas ipsius offense,* seu - *Quali- ficantes grave peccatum Circumstantia,* & quidem.

Prima

* Jerem. 2.

Prima Loci, ubi peccatur. Filius prodigus, mortalium licet impudentissimus, saltem *in regionem abiit longinquam*, ne *presentem* offenderet Patrem luxuriose vivendo. Homo sciens ac volens graviter offendit Deum *ubique presentem*, omnia inspectantem. Ergo latro est, non fur; fur enim ex respectu Domini & Judicis noctu solum, & clam furatur: homo peccat in oculis, *Dei, Domini, Judicis* sui. Vah insolentiam! - -

Secunda Temporis, quo peccat: scilicet dum eundem, ne in nihilum suum recidat, Deus paterne conservat, tunc eum graviter offendit. - Vah! hæc non hominum, sed viperarum perfidia est, quæ matrem, dum nascuntur, occidunt! Tunc Deum graviter, peccator offendit, quando peccantem ab orco præ tot aliis præservat, in quem omnipotens posset, justissimus deberet cum peccantibus Angelis deturbare. Vah malitiam plus quam diabolicam!

Tertia Finis ad peccandum impellentis. - - *Propter quid igitur irritavit impius Deum? ** - - - Si regnum, aut mundum posset universum peccato minimo lucrari,

* Psal. 10.

crari, aut vitam sibi, & aliis omnibus conservare, non liceret illud committere. - - *Propter quid ergo irritavit impius Deum?*

Ad hanc quæstionem respondet ipse Deus: secus nemo hominum, nemo Angelorum crederet. Sic autem ait: * *Violabant me propter pugillum hordei, & fragmen panis, propter leve unius floreni lucellum, propter bestialem crapulam, propter momentaneam voluptatem, & quidem adeo obscenam, ut ejus ipsas quoque cubiculi tenebras non raro pudeat. Quid jam tu ad ista, Timothee? Audisti, quanta sit unius peccati gravis malitia, considerati tam in suis pœnis, quam in se ipso, & qualitate sua. Audisti, inquam, quam immensum ejus malitiam augeat infinita Personæ offense Dignitas: immensa offendentis vilitas: offense cum suis circumstantiis qualitas?*

Desine jam mirari, quod Deus uni peccato gravi ignes æternos decreverit. Mille superaddat infernos: neque tamen pro tanta sufficient injuria & contemptu: *Deus graviter offenditur propter pugillum hordei & fragmen panis.*

De-

* Ezech. 13.

Desino, ais, utique desino id mirari. . . . At præstupore fatis mirari non possum, quod cum Angelis saltem uno in inferno non ardeam. - - Equidem illi *graviter offenderunt Deum*: at *semel tantum*: ego toties eheu! - - Illi per *momentum*: ego per annos. - - Illi *unica cogitatione*: ego operibus. - - Illi, *sublimes Cæli Principes*: ego vilissimus terræ vermiculus. - - Illi *solum Creatorem suum*: ego *Creatorem, simul Redemptorem & Sanctificatorem meum*. - - Et tamen ubi sunt illi modo? - - & ubi ego? - - -

Affectus.

Repeto, Domine Deus, & repeto millies: Ubi sum ego? & ubi non sum? - - Ibi non sum, in abyssu inferni non sum, ubi cum Angelis peccantibus deberem esse, & dudum fuisse. - - Hic sum, procul inferno: - - hic sum, proximus Cælo. - - Num autem vigilans somnio, an somnians vigilo? - - Imo non fallor. Adsto coram JESU Redemptore meo, at ignorans, quid loquar, aut cogitem. - - O JESU! O Deus! - - non jam ausim dicere *meus*, quia peccando te toties ultro perdididi! - - - Potuine autem ego pulvis

& cinis te Deum graviter offendere?
tuam Majestatem spernere? Bonitatem
tuam calcare? Deitatem tuam vilissimis
quoque creaturis, imo & diabolo post-
ponere? potuine? - - -

Potui eheu! & ipso opere feci: at
millies maledicta dies, qua id feci! - -
Vel meminisse horreo: fecisse doleo ex
toto corde, & amore tui super omnia.
- - Præ vehementia doloris jam plura
loqui non possum. - - - Malim autem
posthac cum S. Anselmo * purus & in-
nocens Gehennam intrare, quam peccati sor-
de pollutus Cælorum regna tenere. - - -
Quodsi prævideas, o Deus, me denuo
graviter peccaturum, jam nunc fulmi-
ne in orcum me deturba. - - Imo etsi
orcus, aut Cælum non esset, Amor mi!
nullum posthac peccatum! ** Amor mi! nul-
lum posthac peccatum! nullum, nullum.
Amen.

NB. Dic, ut supra, secreto Pater,
& Ave, & Confirma, o Deus &c.

*Reflexio unica super Meditati-
onem.*

Longe gravissima Dei injuria est om-
ne peccatum grave: at multo adhuc
gravior est in Sacerdotibus, ut fuit in
An-

* De Similit. 6, 199. ** S. Theres.

Angelis juxta Patres ob 4. circumstantias aggravantes. Peccarunt Angeli I. cum majori cognitione malitiæ peccati, adeoque cum majore malitia. - 2. Majore cum ingratitude, quia maximis, & innumeris a Deo cumulati beneficiis, favoribus, gratiis. - - 3. Majore cum damno, scandalo & seductione tertiæ partis Sociorum. 4. Majore cum obstinatione, quia indurati ad internas Dei illustrationes, & externam S. Michæelis admonitionem: *Quis ut Deus?*

Timothee! Scriptura frequenter Sacerdotes vocat. * *Angelos Domini*, non solum, quia utrique in pluribus quoad officium inter se conveniunt, sed etiam quoad circumstantias omne peccatum aggravantes. Certe peccata Sacerdotum præ aliis similia sunt peccato Angelorum.

I. In gravitate & malitia ob intellectum magis illustratum,

II. In ingratitude post collatos tot, tantosque favores, & prorsus singulares gratias.

III. In contagiosa infectione, dum peccando luem scandali, aut seductionis plerumque in æquales, in domesticos, in oviculas suas, in vicinos late spargunt.

IV. In obstinatione ac impænitentia. Sal-

tem legimus, audimus, videmus longe plures etiam latronum, homicidarum, imo & magorum serias conversiones, quam Sacerdotum. Nimirum * *Sacerdos caeleste tenet officium, Angelus Domini factus est. Tanquam Angelus aut eligitur, aut reprobatur; inventa quippe in Angelis pravitas & districtius judicetur, necesse est, & inexorabilius, quam humana.*

Lege Thom. Kemp, Lib. 3. Cap. 14.

**Tertia Religionis Deo debitæ
pars sunt Preces diurnæ,
Seu
Horæ Canonicae.**

ORigo & causa recitandi Breviarium fuit, & est triplex.

I. *Dignitas Dei*, ut *Ecclesia militans* in terris æmularetur *triumphantem* in Cælis, quæ diu noctuque Deum suum laudat, adorat, amat. quod cum major hominum pars, utpote innumeri sæculi curis, laboribus, negotiis impedita præstare non posset, ad id muneris Ecclesia Religiosos & Clericos, de honesta vitæ sustentatione securos selegit, destinavitque.

II.

* S. Bern. in Declam. Ecce nos reliquimus.

II. *Necessitas Ecclesie*, ut a Deo impetret gratias ad debellandos, a quibus intra se & extra se assiduo impetitur, innumeros hostes necessarias.

III. *Utilitas, imo Necessitas ipsius Clerici*, ut per Orationem semper magis Deo uniatur: in quo nostra perfectio consistit.

Porro *obligationem, modumque* recitandi Horas Canonicas clarissime praescribit in Jur. Canon. Innocentius III. * his verbis: *Stricte praecipimus in virtute S. Obedientiae. En obligationem prorsus manifestam! - Ut divinum officium nocturnum & diurnum studiose (seu diligenter) celebrent, & devote. En modum exsolvendae obligationis!*

Diligentia requirit duo. 1. ut nulla pars omittatur, praesertim notabilis: quod ultimum foret noxa gravis. 2. Ut verba non truncentur, aut absorbeantur ex praecipitantia, multo minus ex garrulitate cum aliis &c.

Devotio exigit 1. *Intentionem* aliquam, saltem *orandi*: omnis autem *Oratio* ex sua essentia est *elevatio mentis in Deum*. 2. *Attentionem* aliquam: aut *finalem*, ut saltem cogites, te loqui Deo praesenti: aut *materialem*, ut eum in finem rite

E 4

pro.

* C. Dolen. de celebr. Miss.

pronunties verba. Sufficit alterutra: aut (quæ est optima) *formalem*, ut pro viribus ad interiorem verborum sensum & significationem attendas, ac impleas, quod S. Augustinus suadet: *Si orat Psalmus, orate: si gemit, gemite: si gratulatur, gaudete: si sperat, sperate: si timet, timete: omnia enim, quæ hic conscripta sunt, speculum nostrum sunt.**

Timothee! O quot actus virtutum hac ratione posses exercere! quot merita, gradus gratiæ & gloriæ consequi? si saltem ante singulas Breviarii partes seu Horas devote cogites cum S. Ignatio: *Omnia ad majorem Dei gloriam*: vel brevius cum S. Aug. no *Propter te, Domine*: vel cum S. Mechilde: *Domine, in unione illius divinæ intentionis, qua ipse in terris laudes Deo Patri persolvisti, hanc tibi horam persolvo.*

Devotionem mire promovebit observatio (etiam extra Chorum) *temporis, loci, situs.*

Tempus a Jure vel consuetudine præscriptum, servari debet, nisi necessitas, aliave legitima excuset causa. Ubi nota illud S. Aug. ni Qui orat ante tempus, Deum timet: qui orat in tempore, Deum laudat: qui orat post tempus, reddet rationem.

* Conc. 3. in Psalm. 30.

onem. Vel illud S. Bern. Breviarium dicere ante tempus, diligentia est: in tempore, obedientia: post tempus, negligentia.

Locus ad Breviarium aptior est locus a turba, risu, colloquiis & spectaculis remotus. Male Deus orando quæritur inter lusus, jocos, & epulas: & quomodo a Deo audiri te postulas, qui te ipsum non audis? S. Cyprian.

Situs sit decens & reverens, quia orans loquitur Deo, coram quo tremunt Angeli & Archangeli. Porro magis collectus erit animus orantis ex Breviario, quam ex memoria.

Tandem quia finis coronat opus, cum brevi contritionis actu Breviarium claudere per oratiunculam: *Sacrosanctæ & individue Trinitati &c.* quam recitanti Leo X. indulgentias & veniam culparum concessit, quas in recitatione Breviarii *fragilitas (NB.) humana contraxit.*

Aliqui, ut hætenus dicta opere exequantur, pie & utiliter Horas Canonicas accommodant Horis seu *Stationibus Christi* in sua Passione juxta antiquos versus:

Hæc sunt, septenis propter quæ psal-
(imus Horis,

Matutina ligat Christum, qui crimi-
(na laxat:

E s

Pri-

72 *Consid. de Obligationibus*

Prima replet sputis ; causam dat *Ter-*
(*tia* mortis.

Sexta cruci nectit : latus ejus *Nona*
(*bipertit.*

Vespera deponit : tumulo *Completa* re-
(*ponit.*

Examina te modo , Timothee , an ,
& quomodo haecenus seu utilem , seu
necessariam Breviarium recitandi me-
thodum & obligationem observaveris.
Si frequenter negligens fuisti , praeser-
tim si ad Chorum tenearis , vindictam
clamabunt *Deus* suo privatus honore :
Ecclesia necessariis per te destituta *Caeli*
auxiliis : *Fundatores* sanctam intenti-
onem suam a te pessumdatam videntes.

Quarta Religionis Deo debitæ
pars

sunt *Præces nocturnæ.*

Cubitum ire , artis non est , nec
virtutis ; nam & canes id faciunt , alia-
que animalia. At modo christiano , Cle-
ricali , religioso cubitum ire , virtutis
est : scilicet post *preces nocturnas.* Audisti,
quod *primitias tui cordis & vocis quotidie*
debeas Deo ; ergo multo magis noctu
debes *gratiarum actionem* pro beneficiis
interdiu a Deo collatis : *compensationem*
pro

pro injuriis eidem illatis: utrumque per *preces nocturnas*. Non peto longas a te, qui teneris ad Breviarium, utique satis longum. *Breve solum conscientiae examen* peto. An nimium peto, Timothee?

Utique *Christianus* es? ergo saltem Ethnicos imitare. Teste S. Hieronymo quotidianum noctu examen non solum gentiles Cicero, Seneca, Galenus, Pythagoras, Epictetus fecerunt ipsi, sed & suis præscripserunt discipulis.

Utique *Clericus* es, aut *Religiosus*? ergo fac animæ tuæ, quod sæculares suæ faciunt crumenæ. *Negotiator secularis* (verba sunt S. Ephrem.) *quotidie damna, & lucra computat marsupii.*

Utique es *peccator*, & *septies in die cadis*, * *etiam justus*, saltem in peccata venialia? ergo aliqua ratione tibi dico, quod S. Ambrosius olim dixit Theodosio Imperatori: *Davidem secutus es peccantem: sequere ergo & pœnitentem*, qui noctu scopebat spiritum suum, & per singulas noctes lacrymis stratum suum rigabat. **

Quotidie apud me causam meam dico: totum diem mecum scrutor: facta & diæta mea remetior. ita Seneca de se ***

I.

* Prov. 24. ** Psalm. 76. *** L. 3. de ira.

74 *Confid. de Obligat. Clerici erga Deum.*

Juvat ex S. Patre meo addere hujus
examinis praxin tam brevem, quam faci-
lem. Constat 5. Punctis.

1. *Redde Deo grates.*
2. *Pete lumen.*
3. *Discute mentem.*
4. *Delicti ve-
niam posce.*
5. *Recide malum.*

I. Per brevem oratiunculam *redde Deo
grates* pro acceptis, hac præsertim die,
beneficiis, o quot, & quantis!

II. Per piam aspirationem *pete lumen*
agnoscendi peccata tua. &c.

III. *Discute mentem*, breviter examinan-
do tuas obligationes, officia, peccata,
omissiones.

IV. *Delicti veniam posce* per actum
Contritionis.

V. *Recide malum* per firmum animi pro-
positum fugiendi non solum peccata,
præsertim gravia, sed & occasionem
proximam, ac media adhibendi.

Breve est, & in dies brevius erit hoc
examen, si fiat quotidie. Si diligenter
utaris, Timothee, novem tibi utilitates
obtingent, quas S. Bernardus de homi-
ne Religioso asserit: *Vivit purius: cadit
rarius: resurgit velocius: incedit cautius:
quiescit securius: irroratur (a Cælo) fre-
quentius: purgatur citius: moritur confidentius:
præmiatur copiosius.* Quem non alliciant
tot, tantique fructus ad quotidianum
examen? atque

Dies II. Medit. I. De morte. 75.

Atque ista sufficiant de nostris erga
Deum obligationibus, seu de *Religione*
Deo debita. Transeamus ad secundum
Recollectionis nostræ diem.

DIES SECUNDA.
HONORIBUS S.^{mæ} HUMA-
NITATIS CHRISTI SACRA.
De
PARTICULARIBUS MEDIIS
NOSTRÆ SALUTIS.

MEDITATIO I.^{ma}

De Morte.
PRÆPARATIO.

Memorare novissima tua: & in æternum
non peccabis: * & per consequens
æternum salvus eris. Id præ reliquis
efficiet memoria Mortis; impedit enim
peccata presentia: delet præterita: arceat
futura. Igitur mecum, Timothee, tres
Mortis proprietates considera.

I.

* Eccli, 7.